

Przeczytaj fragment książki Tomasza Ławeckiego i Kazimierza Kunickiego pt.: „Sekrety Krakowa”.

Wisława Szymborska przez kilkadziesiąt lat była obecna w życiu kulturalnym Krakowa. Skromna, niechętnie udzielająca wywiadów, stała się mimo wszystko postacią znaną i rozpoznawalną. Lubiła kupować kwiaty na straganach pod Sukiennicami i zachodziła do Noworola, jak krakowianin nazywają kawiarnię Noworolskiego, działającą w Sukiennicach od 1912 roku. W styczniu 2009 roku, z okazji obchodów 50-lecia katolickiego Wydawnictwa Znak, przeczytała swoje utwory z tomiku *Tutaj*, w którym składała hołd ulubionym artystom, m.in. Elli Fitzgerald w wierszu *Ella w niebie*. Spotkanie miało miejsce w gmachu Opery Krakowskiej, a wiersze zilustrował muzycznie, grając na trąbce, muzyk jazzowy Tomasz Stańko. Powiedziała wówczas pół żartem, pół serio: *Nie wiem jak państwo, ale ja przyszłam tutaj, żeby posłuchać tej trąbki. Z niewiadomych powodów wydawnictwo na mnie wymusiło, żebym przerwała ten koncert tekstami.*

Gdy przychodziła na świat w wielkopolskim Bninie (dziś dzielnica Kórnik), jej ojciec pełnił funkcję zarządcy dóbr hrabiego Władysława Zamoyskiego, ale na początku lat 30. rodzina zamieszkała w Krakowie przy ulicy Radziwiłłowskiej i dlatego z miastem pod Wawelem Wisława była związana już od ósmego roku życia. Tu przetrwała okupację, najpierw zdając na tajnych kompletach maturę, a od 1943 roku, aby uniknąć wywiezienia na roboty do Rzeszy, pracując jako urzędniczka na kolei. Po wojnie podjęła studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, ale porzuciła naukę dla pracy. Zadebiutowała w 1945 roku wierszem *Szukam słowa* opublikowanym w *Walce*, dodatku do *Dziennika Polskiego*.

[...] Po tym, jak wyprowadziła się z lokalu przy Krupniczej, spędziła długie lata w domach na Krowodrzy. Mieszkała przy ulicy Królewskiej, w kamienicy przy skrzyżowaniu ulic Kijowskiej i Nowowiejskiej oraz w bloku z lat 70. przy ulicy Chocimskiej, w którym zastała ją wiadomość o przyznaniu „Mozartowi poezji” - jak ją nazwali decydenci komisji - Nagrody Nobla.

I. Zadania do tekstu

1. Tekst o Wisławie Szymborskiej jest:

- ☐ A) opowiadaniem ☐ B) fragmentem powieści
☐ C) tekstem informacyjnym ☐ D) relacją pamiętnikarską

2. W tekście zastosowano:

- ☐ A) monolog ☐ B) narrację pierwszoosobową
☐ C) narrację trzecioosobową ☐ D) elementy dziennika

3. Wisława Szymborska była w Krakowie rozpoznawana, ponieważ:

- ☐ A) chętnie rozmawiała z dziennikarzami ☐ B) lubiła muzykę Elli Fitzgerald
☐ C) często publicznie czytała swoje wiersze ☐ D) bywała w popularnych miejscach miasta

4. Noblistka zamieszkała w Krakowie:

- ☐ A) tuż po urodzeniu ☐ B) jako kilkuletnie dziecko
☐ C) w czasie studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim ☐ D) po zakończeniu II wojny światowej

5. Zacytowane w tekście słowa Wisławy Szymborskiej świadczą o tym, że poetka:

- ☐ A) nie lubiła muzyki jazzowej ☐ B) miała poczucie humoru
☐ C) została zaproszona tylko po to, by wysłuchać koncertu ☐ D) nie była przygotowana do czytania wierszy

6. Określenie „Mozart poezji”:

- ☐ A) oznaczało, że Szymborska pisała wiersze o muzyce ☐ B) wyrażało uznanie dla twórczości Szymborskiej
☐ C) zostało użyte przez miłośników poezji Szymborskiej ☐ D) wymyślili krakowianie

7. Poetka zyskała międzynarodową sławę noblistki, kiedy mieszkała przy ulicy:

- ☐ A) Kijowskiej ☐ B) Królewskiej ☐ C) Chocimskiej ☐ D) Nowowiejskiej

II. Zadania do lektur

8. Tytułowa pomyłka w wierszu Wisławy Szymborskiej dotyczyła:

- ☐ A) przypadkowego włączenia alarmu w muzeum ☐ B) połączenia telefonicznego
☐ C) nieobecności nocnego stróża ☐ D) hałasu, który obudził pracowników galerii

9. We fragmencie wiersza podkreślono wyraz:

- ☐ A) wymyślony przez poetkę, nieistniejący w słownikach
☐ B) zapisany niezgodnie z zasadą pisowni „nie”
☐ C) określający charakter namalowanej kobiety
☐ D) będący nazwą mebla, na którym spoczywa żona lichwiarza

*Sami tylko królowie do księżycy bledną
I z tchem zapartym patrzą we wszystko im jedno,
A ruchliwa z pozoru małżonka lichwiarza [...]
Jak inni pochwycona tkwi na nieuczynku.*

10. Sytuacja ukazana we fragmencie wiersza „Pomyłka” pozwala odbiorcy odczuć:

- ☐ A) niepokój i lęk ☐ B) bezruch i monotonię
☐ C) smutek i rezygnację ☐ D) przerażenie i popłoch

*Ten tylko może być wybrany,
kto jest jak strucla zasupłany.*

11. W wersach wiersza „Konkurs piękności męskiej” nie występuje:

- ☐ A) rym ☐ B) porównanie ☐ C) uosobienie ☐ D) zdanie złożone

12. Żyje, więc się myli. - puenta wiersza W. Szymborskiej:

- ☐ A) odnosi się do postaci ukazanej na jednym z obrazów
☐ B) wyraża przekonanie, że błędzenie jest wpisane w los człowieka
☐ C) jest wypowiedzią jednego z bohaterów wiersza
☐ D) oznacza sprzeciw podmiotu lirycznego wobec błędów człowieka

13. Mężczyzna ukazany w wierszu „Konkurs piękności męskiej” jest:

- ☐ A) aktorem ☐ B) tancerzem ☐ C) atletą, siłaczem ☐ D) modelem z wybiegu mody

14. W przytoczonym tekście wiersza jest mowa o:

- ☐ A) waleczności i odwadze uczestnika konkursu
☐ B) prezentowaniu zalet ciała przez mężczyznę
☐ C) walce z dzikimi zwierzętami
☐ D) spektaklu teatralnym, w którym bierze udział bohater liryczny wiersza

*Z niedźwiedziem bierze się za bary
groźnym (choć go wcale nie ma).
Trzy niewidzialne jaguary
padają pod ciosami trzema.*

15. Zwrot „Kochani ludożercy” w wierszu Tadeusza Różewicza jest:

- ☐ A) anaforą ☐ B) ożywieniem ☐ C) onomatopcją ☐ D) uosobieniem

16. Podmiot liryczny w wierszu „List do ludożerców”:

- ☐ A) apeluje, prosi ☐ B) grozi, ostrzega ☐ C) gniewa się, złości ☐ D) uskarża się, narzeka

17. Utworem jednowątkowym posiadającym niewiele bohaterów oraz wyraźny punkt kulminacyjny akcji jest:

- ☐ A) powieść ☐ B) mit ☐ C) nowela ☐ D) legenda

III. Nauka o języku

18. Z Biblii pochodzi związek frazeologiczny:

- ☐ A) jabłko niezgody ☐ B) wdowi grosz ☐ C) syreni śpiew ☐ D) strzała Amora

19. Twoje pióro jest bardziej od mojego. - w zdaniu można zastosować przymiotnik:

- ☐ A) wieczne ☐ B) zagraniczne ☐ C) plastikowe ☐ D) niebieskie

20. Zaimkiem przysłównym jest:

- ☐ A) tyle ☐ B) nigdzie ☐ C) tamten ☐ D) moja

21. Związku pobocznego w zdaniu nie tworzą wyrazy:

- ☐ A) zabawka z drewna ☐ B) słuchał z uwagą ☐ C) wyszła z koleżanką ☐ D) ojciec z córką wyjechali

22. Siedem jest w Biblii liczbą symboliczną. - w zdaniu:

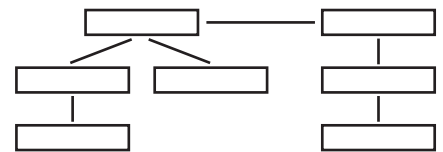
- ☐ A) brak przydawek ☐ B) podmiot jest wyrażony rzeczownikiem
☐ C) podmiot jest domyślny ☐ D) w funkcji podmiotu występuje liczebnik

23. Czasownik dokonany to:

- ☐ A) padał ☐ B) pracowała ☐ C) zauważyli ☐ D) zasypiał

24. Na wykresie przedstawiono zdanie:

- ☐ A) Kolorowe afrykańskie motyle przyciągają klientów restauracji w oranżerii.
☐ B) Piaszczyste plaże wolne od śmieci szybko przyciągnęły wczasowiczów.
☐ C) Wesół chłopiec z domu na wzgórzu zyskał sympatię sąsiadów.
☐ D) Kupioną książkę Jacek podarował swojemu najlepszemu koledze.

25. Błędnie zapisano datę w zdaniu:

- ☐ A) Termin wyjazdu to trzynasty październik. ☐ B) Zjazd gnieźnieński był w roku tysięcznym.
☐ C) Wyjechała w dwa tysiące dziesiątym roku. ☐ D) Rzym spłonął w sześćdziesiątym czwartym roku.

26. Liczebnikiem zbiorowym nie jest:

- ☐ A) kilkoro ☐ B) troje ☐ C) wiele ☐ D) oboje

27. Nie odmieniamy rzeczownika:

- ☐ A) radio ☐ B) origami ☐ C) liceum ☐ D) motto

28. Wkrótce znad okolicznych łąk powoli podniosły się poranne mgły przesłaniające widok dalekich gór. - w zdaniu zastosowano:

- ☐ A) trzy okoliczniki ☐ B) trzy przydawki ☐ C) jedno dopełnienie ☐ D) podmiot domyślny

29. Niepoprawnej formy zaimka użyto w zdaniu:

- ☐ A) Jego nie zabieramy w góry. ☐ B) Nie cię widziałem wczoraj, ale twojego brata.
☐ C) Dla niego skoczę w ogień. ☐ D) Właśnie tobie szczególnie dziękuję.

30. Rodziny z wyrazem żar nie tworzy:

- ☐ A) żartowniś ☐ B) pożar ☐ C) żarzyć ☐ D) żarówka